

**OBRAZLOŽENJE FINANCIJSKOG PLANA
HRVATSKOG ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE ZA 2021.
GODINU I PROJEKCIJA PLANA ZA 2022. I 2023. GODINU**

UVOD

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) sa sjedištem u Zagrebu, Margaretska 3, javna je ustanova koja organizira i provodi poslove obveznog zdravstvenog osiguranja u skladu sa Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (u daljnjem tekstu Zakon) i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, kao i poslove dopunskog zdravstvenog osiguranja u skladu sa Zakonom o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju. Zavodom upravlja Upravno vijeće koje ima devet članova, imenuje ih i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra zdravstva, na rok od 4 godine. Zavod je jedinstvena pravna osoba koja obavlja poslove iz svojih djelatnosti putem središnje ustrojstvene jedinice - Direkcije te regionalnih ustrojstvenih jedinica (četiri regionalna ureda s pripadajućim područnim službama i ispostavama). Misija Zavoda je racionalno ulagati financijska sredstva osiguranih osoba u kvalitetne i efikasne zdravstvene usluge i programe kako bi osigurala bolju kvalitetu života i produljenje životnog vijeka svojih osiguranika.

U okviru obveznog zdravstvenog osiguranja, svim osiguranim osobama Zavoda osiguravaju se jednaka prava i obveze na načelima uzajamnosti, solidarnosti i jednakosti na način i pod uvjetima utvrđenim Zakonom. Prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, uključujući i pravo na ozljede na radu i profesionalne bolesti, obuhvaćaju: pravo na zdravstvenu zaštitu i pravo na novčane naknade. Prema podacima iz baze podataka osiguranih osoba, prosječan broj osiguranih osoba u razdoblju siječanj-kolovoz 2020. godine iznosi 4.166.994, a prosječan broj aktivnih osiguranika iznosi 1.571.748.

Dopunsko zdravstveno osiguranje koje provodi Zavod, dobrovoljno je zdravstveno osiguranje putem kojeg se osiguranim osobama obveznog zdravstvenog osiguranja pokriva trošak sudjelovanja u troškovima zdravstvene zaštite iz članka 19. stavka 3. i 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju. Prosječan broj osiguranika koji imaju aktivnu policu dopunskog zdravstvenog osiguranja na dan 31.08 2020. godine bio je 2.290.880

Ukupni prihodi Zavoda za 2021. godinu planirani su u iznosu od 27.746.000.000 kn, za 2022. godinu 28.796.000.000 kn, a za 2023. godinu 29.582.000.000 kn. Ukupnim prihodima osigurana su i sredstva za povrat preostalog dijela beskamatnog zajma dobivenog od državnog proračuna za premošćivanje situacije nastale zbog smanjene gospodarske aktivnosti uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19. Otplata beskamatnog zajam evidentirana je u okviru računa financiranja na izdacima za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu od 200.000.000 kn u 2021. godini, u 2022. godini 350.000.000 kn, a u 2023. godini 450.000.000 kn te su ukupni rashodi u 2021. godini planirani su u iznosu od 27.546.000.000 kn, u 2022. godini 28.446.000.000 kn, a u 2023. godini 29.132.000.000 kn.

PRIHODI

Zbog smanjenja gospodarskih aktivnosti vezano uz proglašenje pandemije bolesti COVID-19 i poduzetih mjera pomoći gospodarstvenicima, posebice u dijelu koji se odnosi na oslobođenje ili odgodu plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje, znatno su smanjeni prihodi od doprinosa koji čine glavni izvor financiranja zdravstvene zaštite osiguranika i isplate naknada zbog izostanaka s posla. Zbog očekivanog postupnog gospodarskog oporavka u narednoj godini i laganog porasta broja zaposlenih, sukladno utvrđenom makroekonomskom okviru, prihodi od doprinosa planirani su nešto ispod razine izvornog plana za 2020. godinu, te se za 2021. godinu prihodi od doprinosa procjenjuju u iznosu od 22.600.822.000 kn ili za 8,91% više u odnosu na tekući plan 2020. Planirani prihodi od doprinosa za 2022.

godinu su 23.652.041.000 kn što je za 4,65% više u odnosu na 2021., a za 2023. godinu 24.428.291.000 kn ili za 3,28% više u odnosu na 2022.godinu.

Tekuće pomoći iz državnog proračuna planirane su u skladu sa Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2021.-2023. godine u iznosu od 2.760.000.000 kn za sve tri godine planskog razdoblja.

Planirana sredstva proračunskih transfera odnose se na obveze državnog proračuna temeljem odredbi članka 72. i 82. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, te obveza za premiju dopunskog zdravstvenog osiguranja koja se osiguravaju u državnom proračunu, a temeljem članka 14.a Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju. Razrada podmirenja obveza po kategorijama prava bit će sadržana u obrazloženju godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna.

Prihodi vezani za EU projekte u 2021. godini planirani su u iznosu od 40.028.000 kn. Zbog prolongiranja početka projekata i dorade natječajne dokumentacije za projekt e-HZZO-Izgradnja integriranog informacijskog sustava ista sredstva se prenose iz 2020. godine. Ovim projektom bit će uspostavljen novi poslovni informacijski sustav koji će omogućiti efikasnije upravljanje i nadzor unutar zdravstvenog sustava, osobito u pogledu upravljanja i praćenja tijeka financijskih sredstava u svrhu bolje zdravstvene zaštite svih osiguranih osoba Zavoda. Projektom e-lijekovi uspostaviti će se jedinstvena baza lijekova, kontrola nad prometom i potrošnjom lijekova. Projektom DRG osigurat će se nadogradnja sustava za plaćanje i mjerenje učinkovitosti bolničkog sustava.

U projekciji za 2022. godinu ukupni prihodi za EU projekte planirani su u iznosu od 38.309.000 kn, a u 2023.u iznosu od 48.059.000 kn.

Prihodi od imovine planirani su u iznosu od 10.600.000 kn, a čine ih prihodi od kamata (dopunsko zdravstveno osiguranje) i prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine. Prihodi po posebnim propisima planirani su u iznosu od 2.331.000.000 kn, a čine ih prihodi od sufinanciranja cijene usluge zdravstvene zaštite u iznosu od 670.000.000 kn, prihodi od dopunskog zdravstvenog osiguranja temeljem zaključenih polica za dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 870.000.000 kn; prihodi od inozemnog osiguranja temeljem

međunarodnih ugovora u iznosu od 386.000.000 kn; prihodi od obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, kojeg uplaćuju društva za osiguranje u visini od 4% naplaćene funkcionalne premije osiguranja u iznosu od 55.000.000 kn, te ostali prihodi u iznosu od 350.000.000 kn, koji su značajnije povećani zbog tendencije rasta prihoda od rabata za lijekove i kod stavljanja na listu lijekova, te prihoda po postupcima naknade štete i drugo. U projekcijama za 2022. i 2023. godinu planirani prihodi po posebnim propisima iznose 2.332.000.000 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u 2021. planirani su u iznosu od 1.500.000 kn zbog očekivanih prihoda od prodaje građevinskih objekata u vlasništvu Zavoda, a u projekcijama 2022. i 2023. u iznosu od 1.000.000 kn.

Slijedom prethodno navedenog, ukupni prihodi Zavoda za 2021. planirani su u iznosu od 27.746.000.000 kn ili za 8,87% više nego u 2020., projekcija plana ukupnih prihoda u 2022. iznosi 28.796.000.000 kn ili za 3,78% više nego u 2021., a u 2023. iznosi 29.582.000.000 kn ili za 2,73% više nego u 2022.

RASHODI

Ukupni prihodi procijenjeni na prethodno opisan način, raspoređeni su na zdravstvenu zaštitu, naknade plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad preko 42 dana, ostale novčane naknade, rashode za funkcioniranje stručne službe Zavoda i rashode za nabavu nefinancijske imovine, a sve sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Ukupni rashodi za 2021. planirani su u iznosu od 27.546.000.000 kn ili za 0,22% više od tekućeg financijskog plana za 2020. U projekciji za 2022. ukupni rashodi su planirani u iznosu od 28.446.000.000 kn ili za 3,27% više nego u 2021., a u projekciji za 2023. u iznosu od 29.132.000.000 kn ili za 2,41% više nego u 2022.

U Prijedlogu plana za 2021. godinu planirana su tri programa i to: Program obveznog zdravstvenog osiguranja, ozljede na radu i profesionalne bolesti u iznosu od 26.192.672.000 kn, Program dobrovoljnog zdravstvenog osiguranje u iznosu od 1.313.300.000 kn, te Projekti EU u iznosu od 40.028.000 kn.

6000 Obvezno zdravstveno osiguranje, ozljede na radu i profesionalne bolesti

A 600000 Primarna zdravstvena zaštita

Za aktivnost Primarna zdravstvena zaštita u 2021. godini planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 4.280.000.000 kn ili za 0,70% manje u odnosu na planirana sredstva u 2020. godini. Na primarnoj razini zdravstvene zaštite sredstva se planiraju za ukupno 15 djelatnosti. Za svaku djelatnost utvrđuje se godišnja vrijednost standardnog tima prema propisanim standardima vezanim uz kadrovsku strukturu tima, tehničke i prostorne standarde te ostale standarde utvrđene za obavljanje zdravstvene djelatnosti. Vrijednost zdravstvenog standarda iskazuje se

kroz godišnju novčanu vrijednost standardnog tima za određenu djelatnost, a izračun se bazira na prosječnim vrijednostima, i to u dijelu koji se odnosi na plaću utvrđenu u skladu s važećim zakonskim propisima, a u dijelu koji se odnosi na ostale troškove prema prosjeku stvarnih troškova određene djelatnosti. Pod ostalim troškovima podrazumijevaju se troškovi za lijekove i sanitetski potrošni materijal, energiju, komunalne usluge, troškove informatizacijskog sustava, troškove režijskog osoblja, trošak benzina za odlazak u kućne posjete, trošak stručnog usavršavanja i slično.

U četiri osnovne djelatnosti PZZ - opća obiteljska medicina, zdravstvena zaštita predškolske djece, zdravstvena zaštita žena i dentalna zdravstvena zaštita (polivalentna) planira se hladni pogon i glavarina kao temeljni (fiksni) prihod ordinacije te dodatni prihod prema mogućem izvršenju dijagnostičko terapijskih postupaka (DTP), uz vrednovanje ispunjenih kriterija učinkovitosti i kvalitete te ugovorenih dodatnih mogućnosti.

Za djelatnost zdravstvene njege u kući bolesnika, koja se plaća po principu cijena puta usluga, ali do utvrđenog maksimalno mogućeg godišnjeg izvršenja (limit). Za ostale djelatnosti utvrđena je ili glavarina ili godišnja vrijednost standardnog tima koja se u Financijskom planu predviđa u iznosu potrebnom za ukupan broj timova utvrđen Mrežom javne zdravstvene službe (u daljnjem tekstu: Mreža) odnosno za ukupnu populaciju (ukupan broj osiguranih osoba ili ukupan broj stanovnika ili ukupan broj školske djece i studenata).

U projekciji plana za 2022. godinu planirana sredstva na aktivnosti A600000 Primarna zdravstvena zaštita iznose 4.293.350.000 kn, a u 2023. iznose 4.313.000.000 kn.

A600001 Lijekovi na recepte

Aktivnost Lijekovi na recepte planirana je za 2021. godinu u iznosu od 3.735.000.000 kn ili za 0,95% više u odnosu na plan 2020. Zadnjih nekoliko godina provodi se godišnji izračun cijena svih lijekova i javno nadmetanje za utvrđivanje cijene lijekova koji se propisuju na recept Zavoda, čime je postignuta određena ušteda na troškovima na lijekove. Tijekom 2020. godine na liste receptnih lijekova HZZO-a redovito se stavljaju novi lijekovi ili je za lijekove koje se već nalaze na listi lijekova proširena indikacija za liječenje čime se osiguranim osobama šire mogućnosti liječenja većeg broja bolesti na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja.

U projekciji plana za 2022. godinu planirana sredstva na aktivnosti A600001 Lijekovi na recepte iznose 3.760.000.000 kn ili za 0,67% više u odnosu na plan za 2021., a u 2023. planirana sredstva iznose 4.000.000.000 ili 6,38 % više nego u 2022.

A600002 Ortopedski uređaji i pomagala

Za ortopedske uređaje i pomagala u 2021. godini planirano je 940.000.000 kn ili za 0,53% manje u odnosu na plan 2020. godine. U projekciji plana za 2022.godinu planirana sredstva na aktivnosti A600002 Ortopedski uređaji i pomagala iznose 990.000.000 kn ili za 5,32% više u odnosu na plan za 2021., a u 2023. planiran je isti iznos kao i u 2022. godini.

A 600003 Bolnička zdravstvena zaštita

Aktivnost „Bolnička zdravstvena zaštita“ predstavlja najznačajniju stavku u financijskom planu Zavoda. U 2021. godini planirana je u iznosu od 9.900.000.000 kn ili na istoj razini u odnosu na plan 2020., a obuhvaća provođenje bolničke zdravstvene zaštite te bolničke specijalističko-konzilijarne i dijagnostičke zdravstvene zaštite. Ugovoreni sadržaji zdravstvene zaštite nastavljaju se u istom obujmu, tako je u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. godine HZZO imao zaključene ugovore sa 63 bolničke zdravstvene ustanove. Prema Mreži javne zdravstvene službe ugovoreno je 12.791 akutnih postelja, 1.296 postelja za produženo liječenje te 6.381 postelja za liječenje kroničnih bolesti, kao i posteljama/mjestima u sklopu dnevne bolnice. U okviru ove aktivnosti financiraju se i najsloženiji postupci transplantacijske medicine, eksplantacije, intervencijska kardiologija i neurologija te potpomognuta medicinska oplodnja.

Na razini specijalističko-konzilijarne i dijagnostičke zdravstvene zaštite u bolničkim zdravstvenim ustanovama ugovoreno je 3.057 specijalističkih ordinacija i dijagnostičkih jedinica, 1000 fizioterapeuta u ambulatnoj fizikalnoj terapiji te 300.000 postupaka kronične hemodijalize..

Očekivanjem povoljnijih gospodarskih prilika, u projekciji plana za 2022. godinu sredstva na ovoj aktivnosti planirana su u iznosu od 10.088.000.000 kn ili za 1,9% više, a u 2023. planirana sredstva iznose 10.158.000.000 kn ili za 0,69 % više u odnosu na 2022.

A 600004 Specijalističko - konzilijarna zaštita

Aktivnost Specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita u 2021. godini planirana je u visini od 942.000.000 kn, odnosno za 2,89% više nego u 2020. godini. Naime, zbog pandemije bolesti COVID-19 i dodatnog troška za potrebe velikog broja testiranja kao i provođenje epidemioloških mjera u sprječavanju širenja zaraze planira se i u narednim godinama postupno povećavati sredstva za ovu namjenu. Pored spomenutih troškova, na ovoj aktivnosti obuhvaćeno je i provođenje specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u izvanbolničkim ordinacijama, poliklinikama i domovima zdravlja prema djelatnostima utvrđenim Mrežom. Aktivnost specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite obuhvaća posebne programe vezane za zdravstvenu zaštitu djece i mladeži te programe vezane za unaprjeđenje zdravstvene zaštite.

U projekciji plana za 2022. godinu na ovoj aktivnosti planirana su sredstva u iznosu od 955.000.000 kn ili za 1,38% više u odnosu na 2021., a u 2023. planirana sredstva iznose 980.000.000 kn ili za 2,62 % više u odnosu na 2022.

A 600005 Posebno skupi lijekovi

Za posebno skupe lijekove u 2021. godini planirano je 1.855.000.000 kn ili svega 0,27% više u odnosu na plan 2020. i uz bolničku zdravstvenu zaštitu, predstavljaju prihode bolničkog sustava. Liječenje posebno skupim lijekovima provodi se u ugovornim bolničkim zdravstvenim

ustanovama na osnovi odobrenja povjerenstva za lijekove bolničke zdravstvene ustanove u kojoj se osigurana osoba liječi. Direkcija Zavoda utvrđuje je li primjena određenog lijeka u skladu sa smjericama utvrđenim osnovnom listom lijekova Zavoda za primjenu posebno skupog lijeka.

U projekciji plana za 2022. godinu planirana sredstva na ovoj aktivnosti iznose 2.210.000.000 kn ili za 19,14% više u odnosu na 2021., a u 2023. planirana sredstva iznose 2.493.000.000 kn ili za 12,81% više u odnosu na 2022.

A 600006 Ostala zdravstvena zaštita

Aktivnost Ostala zdravstvena zaštita planirana je u 2021. godini u iznosu od 680.000.000 kn ili za 0,85% više u odnosu na plan 2020. Na ovoj aktivnosti iskazana su sredstva za liječenje osiguranih osoba Zavoda u inozemstvu po osnovi korištenja zdravstvene zaštite osnovom Uredbe (EZ) 883/04 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te su obuhvaćena liječenja u inozemstvu po rješenjima Zavoda čiji se dugovi podmiruju u okviru obračuna troškova s državama EU. Isto tako u primjeni ugovora o socijalnom osiguranju s Bosnom i Hercegovinom, kao i Srbijom, nastavlja se trend povećanja troškova, s obzirom na to da je znatno veći broj naših osiguranih osoba s prebivalištem u BiH i Srbiji nego obrnuto. U okviru ove aktivnosti osigurana su i povećana sredstva za nabavu, pohranu i distribuciju cjepiva za provedbu programa obveznog cijepljenja i programa imunizacije i programa seroprofilakse i kemoprofilakse, za zbrinjavanje cjepiva po isteku roka uporabe te promicanje programa liječenja. Financiranjem dobrovoljnog davalaštva krvi osigurava se razvoj dobrovoljnog davalaštva krvi i osiguranja krvi za potrebe zdravstva, imajući pri tome u vidu definiciju krvi kao lijeka i važnog strateškog materijala. Na ovoj aktivnosti su također osigurana sredstva za provođenje preventivnih pregleda u svrhu ranog otkrivanja zloćudnih bolesti.

U projekciji plana za 2022. godinu planirana sredstva na ovoj aktivnosti iznose 720.000.000 kn ili za 5,88% više u odnosu na 2021., a u 2023. planirana sredstva iznose 753.200.000 kn ili za 4,61% više u odnosu na 2022.

Naknade

U 2021. godini za A600009 Naknade plaće zbog privremene nesposobnosti za rad planirana su sredstva u iznosu od 1.316.094.000 kn, a u projekciji plana za 2022. i 2023. planiran je iznos od 1.356.700.000 kn za svaku godinu. Za A600017 Naknade plaća zbog priznate ozljede na radu i profesionalne bolesti planirana su sredstva za 2021. godinu u iznosu od 190.000.000 kn, i projekcijama za 2022. i 2023. godinu u iznosu od 200.000.000 kn. Predložena sredstva temelje se na procjeni troškova za naknade zbog privremene nesposobnosti za rad do kraja 2020. godine.

Planirana sredstva u 2021. godini za A600011 Naknade za rodiljni dopust do navršenih 6 mjeseci života djeteta koje se isplaćuju iz sredstava Zavoda planirano je 1.070.000.000 kn, dok je u projekcijama za 2022. i 2023. godinu planiran iznos od 1.090.000.000 kn.

A600012 Ostale isplate osiguranicima u 2021. planirane su u iznosu od 180.000.000 kn, a vezane su prvenstveno za korištenje zdravstvene zaštite izvan mjesta prebivališta, odnosno boravišta i za prijevoz osoba na hemodijalizu. U projekcijama za 2022. i 2023. godinu ova aktivnost planirana je u istom iznosu od 190.000.000 kn.

Za financiranje pripravničkog staža zdravstvenih djelatnika (A600013) u 2021. planirana su sredstva u iznosu od 2.000.000 kn. Naime, s obzirom na to da prestaje obveza liječnika nakon završenog medicinskog fakulteta za odrađivanjem pripravničkog staža, sredstva su planirana za one pripravnike koji su završili medicinski fakultet po starom programu. Umjesto toga financirat će se rad pod nadzorom (mentorstvo) za doktore medicine bez specijalizacije, za što su sredstva planirana na aktivnosti A600014 Rad pod nadzorom doktora medicine bez specijalizacije, sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju i Pravilniku o načinu provođenja rada pod nadzorom doktora medicine bez specijalizacije (Narodne novine, broj 63/19). Iznos planiran za 2021. godinu iznosi 30.000.000 kn, a za 2022. i 2023. godinu 40.000.000. kn.

Za A600015 Specijalizacije, planirana sredstva odnose se na zadnju grupu specijalizanata u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, za koje je u 2021. planirano 4.000.000 kn, a u projekcijama plana za 2022. i 2023.godinu po 300.000 kn.

A 600008 Administracija i upravljanje obveznim zdravstvenim osiguranjem

Sredstva za administraciju i upravljanje obveznim zdravstvenim osiguranjem povećana su za 2021. godinu i planirana u iznosu od 412.478.000 kn. Naime, HZZO je s Ministarstvom zdravstva potpisao Sporazum o financiranju migracije sustava CEZIH u Centar dijeljenih usluga što je bilo predviđeno u izvornom planu za 2020. godinu u okviru stavke 3235 Zakupnine i najamnine u iznosu od 64.923.455 kn, a koja je u Izmjenama i dopunama plana smanjena zbog nemogućnosti realizacije do kraja godine. Zbog toga se u 2021. godini ponovno planiraju sredstva u okviru iste stavke. U projekcijama za 2022. za aktivnost A600008 planirano je 386.491.000 kn, a u 2023. godini 386.891.000 kn.

6001 Dobrovoljno zdravstveno osiguranje

U okviru programa dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja na A600019 Zdravstvena zaštita dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja za 2021. planirana su sredstva u iznosu 1.239.260.000 kn, u projekcijama za 2022. i 2023. godinu iznos od 1.369.260.000 kn za svaku godinu. Za sufinanciranje troškova stručne službe (A600020) za 2021.planirana su sredstva u iznosu od 73.640.000 kn za sve tri godine.

6002 Projekti EU

Projekti EU planirani su u 2021. godini u iznosu od 40.028.000 kn. U projekciji za 2022. godinu ukupno planirana sredstva za projekte EU iznose 38.309.000 kn, a u 2023. godini 48.059.000 kn.